

BOSNA I HERCEGOVINA
OSNOVNI SUD BRČKO DISTRIKTA
BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 96 o P 126248 19 P
Brčko, 28.02.2022. godine

U IME BRČKO DISTRIKTA BOSNE I HERCEGOVINE!

Osnovni sud Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, sudija Dragan Tomaš, u pravnoj stvari tužioca E. D., sina Š. iz Nj., ..., ... i E. M., kćeri Š. iz Nj., ..., ..., koje zastupa punomoćnik Senada Kusturica, advokat iz Brčkog, Ul. M. M. Mehmedovića br. 3A, protiv tužene A. H., kćeri H. iz A., ..., radi utvrđivanja da je postojao osnov za razvod braka, nakon glavne i nejavne rasprave održane dana 28.02.2022. godine u prisustvu punomoćnika tužilaca i odsustvu uredno pozvane tužene, donio je:

P R E S U D U

Utvrđuje se da je postojala osnova za razvod braka između Š. D.H. i A. H. H., zaključenog ... godine u B., koji je upisan u matičnu knjigu vjenčanih za matično područje B., pod rednim brojem 33, za 20...godinu.

Svaka stranka snosi svoje troškove ovog postupka.

O b r a z l o ž e n j e

Tužilac Š. D. je 21.10.2019. g. podnio protiv tužene A. H. tužbu radi razvoda braka. U tužbi je naveo da su 23.11.20... godine u B. zaključili brak, da su bračni odnosi u početku bili skladni, ali su se vremenom zbog neslaganja naravi teško i trajno poremetili i 04.12.2018. godine došlo je do faktičkog prekida bračne zajednice, kada je tužena otišla u A. i rekla da se neće više vraćati. U braku nisu imali zajedničke djece i bračni odnosi se ne mogu ponovo uspostaviti i uskladiti, pa predlaže da sud donese presudu i razvede brak parničnih stranaka i da svako snosi svoje troškove.

Podneskom od 26.06.2020. godine punomoćnik tužioca Š. D. obavještava sud da je tužilac umro dana 19.06.2020.godine, te da u ime njegovog zakonskog nasljednika, sina E.D. predlaže da se nastavi već započeti postupak radi utvrđivanja da je postojao osnov za razvod braka između njegovog oca, umrlog Š. D. i tužene A. H., te je ujedno uređena tužba u subjektivnom smislu, tako da je sada tužilac E.D. Š., a tužena A. H. H. Podneskom od 29.09.2020. godine punomoćnik tužioca je podnijela zahtjev za nastavak započetog postupka i u ime E. M. kćerke Š. D., što ovaj sud smatra kao uređenje tužbe u subjektivnom smislu, te su sada tužioci E. D. i E. M. (u daljem tekstu: tužioci).

Tužena je dana 16.10.2020. godine dostavila odgovor na tužbu u kojem je navela da je tačno da su ona i Š. D. zaključili brak 23.11.20...godine, da je bračna zajednica trajala do smrti oca tužilaca, tj. do 19.06.2020.godine i da su bračni odnosi bili skladni, da tužena u A. ima sina iz prvog braka koji je obolio od raka i da je uz podršku i saglasnost muža Š. D. krajem 2018.godine otišla sinu u A. Dalje je navela, da su tužioci podržavali brak njihovog oca i tužene, da je Š.D. bolovao o dijabetesa i da se tužena brinula o imanju, njegovom zdravlju i pomagala bolesnom mužu, da se tužena iz A. vratila 2019.godine, te da je čula da je Š.D. u oktobru 2019. godine podnio tužbu za razvod braka i našao neku ženu koja se

brinula o njemu, pa pretpostavlja da je podnio tužbu za razvod braka, kao teški bolesnik po nagovoru nasljednika, tj. svoje djece da bi onemogućio tuženju da učestvuje u ostavinskom postupku kao nasljednik. Na kraju je navela, da navodi da su bračni odnosi trajno narušeni nisu tačni, kao i da je došlo do prestanka bračne zajednice, niti da je rekla da se neće nikada vraćati, a da je to tačno govori i činjenica da je mnogobrojne lične stvari i lična dokumenta ostavila kod oca tužilaca. Obzirom na sve navedeno tužena predlaže da sud donese presudu i odbije tužbeni zahtjev tužilaca i naknadi joj troškove postupka.

Tužena je podneskom od 04.11.2019. godine tražila od suda da joj pozive, pa i podneske šalje na adresu u T., ul. ... Sud je tuženju dostavio na navedenu adresu tužbu (radi odgovora na tužbu), ali podnesak se nije mogao uručiti 17.12.2019. godine, jer se tužena nije nalazila na toj adresi (konstatacija dostavljača: imenovana je u Nj. u posjeti kod sina – po izjavi snahe B. H.). Zatim, sud je tuženju poslao poziv za ročište za 10.03.2020. g u 11,00 sati, na adresu u T., ... i u A. Pozivi su se vratili, iz A. uz napomenu „nepoznata po imenu“, a iz T. uz napomenu „odselila sa adrese – po izjavi A. H.“.

Podneskom od 04.03.2021.godine tužena je obavijestila sud da neće moći pristupiti na pripremno ročište zakazano za 16.03.2021.godine zbog pandemije Corona virusa, da će pristupiti sudu čim se steknu uslovi, te da je ovlastila M. Z. iz T., ul. ... da u njeno ime prima pismena (punomoćnik za prijem pismena). Podneskom od 11.05.2021.godine punomoćnik za primanje pismena M. Z. je obavijestio sud da su tuženju dostavljeni pozivi za pripremna ročišta zakazana za 18.05.2021.godine, 28.07.2021.godine, 12.10.2021.godine i 23.12.2021.godine, te da iz istog razloga kao i ranije (16.03.2021.godine), a to je pandemija Corona virusa, nije u mogućnosti pristupiti sudu.

Sud je proveo postupak u odsustvu tužene, jer smatra da je tužena na svako ročište uredno pozvana, da razlozi zbog kojih tužena nije mogla da dođe na zakazana ročišta mogu se prihvatiti kao opravdani u dijelu koji se odnosio na pandemiju Covida 19 i nemogućnost dolaska iz A. (za period od 20.03.2020.godine do 01.11.2021.godine – informacija na zvaničnom sajtu Vlade A.) i ta ročišta nisu ni održana, a u periodu prije i poslije toga, a posebno odsustvo sa glavnih rasprava održanih 23.12.2021.godine i 28.02.2022.godine sud ne može prihvatiti kao opravdana, jer je tužena kao razlog nedolaska navela pandemiju Covid 19 i svoje teško zdravstveno stanje, a to teško zdravstveno stanje, bolest nije dokazala (za raspravu održanu 23.12.2021.godine dostavila je ljekarske nalaze koji nisu prevedeni na jedan od službenih jezika u BiH, a za raspravu održanu 28.02.2022.godine nije dostavila nikakav dokaz kao razlog za nedolazak). Pored navedenog, treba napomenuti da stranka može samo jednom tražiti odlaganje ročišta iz istog razloga (član 235. stav 2. ZPP-a), kao i to da je stranka mogla da opunomoći nekoga da je zastupa pred ovim sudom, da je imala ozbiljnu namjeru da učestvuje u ovom postupku.

U toku postupka izvedeni su dokazi čitanjem Izvoda iz matične knjige vjenčanih br. 12-000002-36579/2019 od 26.09.2019.g., Izvoda iz matične knjige umrlih br. 12-000002-19934/2020 od 24.06.2020.g., Izvoda iz matične knjige rođenih br. 12-000002-20374/2020 od 26.06.2020.g., Izvoda iz matične knjige rođenih br. 12-000002-35956/2020 od 24.09.2020.g., saslušanje tužioca E. D. i tužilje E. M., svjedoka A. H. i A. H1.

Savjesnom i brižljivom ocjenom dokaza, svakog dokaza posebno i svih dokaza zajedno, shodno odredbi člana 8. Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta BiH („Sl.glasnik Brčko distrikta BiH“, br. 28/18 i 06/21 – u daljem tekstu: ZPP), sud je odlučio kao u izreci ove presude iz sledećih razloga:

Iz Izvoda iz matične knjige vjenčanih utvrđeno je da su Š. D. i tužena 23.11.20...g. zaključile brak u B., te da je ova činjenica upisana u matičnu knjigu vjenčanih koja se vodi za mjesto B., pod rednim brojem 33, za godinu 20...

Iz Izvoda iz matične knjige umrlih utvrđeno je da je Š. D. preminuo 19.06.2020.godine u B.

Iz Izvoda iz matične knjige rođenih od 26.06.2020. godine i 24.09.2020.godine utvrđeno je da su tužioci, sin E. D. i kćerka E. M., djeca preminulog Š. D., tj. da su zakonski nasljednici.

Tužilac E. D., je u svojoj izjavi u bitnom naveo da je saznao da se njegov otac oženio kada mu je poslao vjenčani list kako bi tuženu prijavio na zdravstveno i penziono osiguranje, jer ju je teško bilo osigurati u A., gdje je ona bila, da je tuženu prvi put upoznao 2016.godine kada je bio na ljetovanju, i tada je saznao da se njegov otac s njom upoznao putem fejsbuka, da je tužena insistirala da njegov otac ide s njom da živi u A., a što otac nije htio, jer je želio da živi u BiH. Naveo je da kada su došli u BiH na zimski odmor 20.12.2018.godine tužena nije bila tu, pokupila je svoje stvari, sem dva kofera odjeće koja je za obavljanje poslova u kući i oko kuće i otišla u A., da je obzirom na to da je ostao sam shvativši da se tužena neće vratiti angažovao ženu da mu pomaže (kuva, pere, pegla...) jer je bio bolestan, da je tužena obećala njegovom ocu da će doći na suđenje 2019.godine da sporazumno riješe postupak razvoda, jer je dolazila u BiH pošto joj je neko u porodici umro, ali nije se javila njegovom ocu, niti je došla na suđenje.

Tužilja E.M., je u svojoj izjavi u bitnom navela da je saznala od brata da se otac oženio, da su se tužena i njen otac upoznali putem interneta i da ih je viđala kada je ona dolazila na odmor, da je do nesporazuma između tužene i njenog oca došlo zbog toga što njen otac nije želio da ide u A. da tamo živi, jer je volio BiH. Navela je da je tužena otišla za A., pokupila svoje stvari, da je ostavila dva kofera starih stvari koje tužilja nije nosila, jer se oblačila vrlo elegantno, nosila je luksuznu odjeću. Takođe je navela da je njen otac morao da angažuje ženu da ga služi i pomaže mu, pošto je bio teško bolestan.

Svjedok A. H., je u svojoj izjavi u bitnom naveo da se sa ocem tužilaca upoznao kroz pčelarstvo, jer su oba pčelarili, da se Š.D. oženio A.H., koju je upoznao i da su malo živjeli zajedno, nekih godinu dana i ona je 2018.godine otišla u A. i od tada nije više dolazila iako je Š.D. čekao da dođe i kada je vidio da neće doći angažovao je neku ženu da mu pomaže.

Svjedok A. H.1, je u svojoj izjavi u bitnom naveo da je poznavao Š.D. i A.H. pošto su bili komšije, zna da je A.H. otišla u A., da ne želi da se vrati i da je zvala Š.D. da ide, ali on nije htio, da je Š.D. angažovao ženu iz S. da ga njeguje i ona je tu bila do njegove smrti.

Odredbom člana 39. Porodičnog zakona („Sl. glasnik Brčko distrikta BiH“, br. 23/07, u daljem tekstu: PZ) propisano je da bračni partner može tražiti razvod braka ako su bračni odnosi teško i trajno poremećeni, odredbom čl. 261. stav 2. PZ propisano je da pravo na tužbu za poništenje ili razvod braka ne prelazi na nasljednike bračnih partnera, ali nasljednici bračnog partnera koji je podnio tužbu mogu nastaviti već započeti postupak radi utvrđivanja da je postojala osnova za poništenje ili razvod braka, u vezi sa odredbom člana 394. stav 2. ZPP-a, a odredbom stava 3. istog člana PZ da zahtjev za nastavljanje postupka iz stava 2. ovog člana može se istaći u roku od 6 mjeseci od smrti bračnog partnera. Nakon isteka ovog roka zahtjev se može istaknuti samo u posebnoj parnici.

U konkretnom, sud je utvrdio da je brak između Š.D. i tužene zaključen u B. 23.11.20...godine, da je dana 21.10.2019.godine Š. D. podnio tužbu za razvod braka, da je Š.

D. preminuo 19.06.2020.godine, da su nasljednici Š. D., sin E. D. i kćerka E. M. u zakonskom roku od 6 mjeseci tj. 26.06.2020.godine (E. D.) i 29.09.2020.godine (E. M.) podnijeli zahtjev za nastavljjanje započetog postupka (čl. 261. stav 3. PZ-a) i da su isticali iste razloge za razvod braka, tj. da su bračni odnosi teško i trajno poremećeni.

Iz iskaza tužilaca i svjedoka, a koje je sud prihvatio kao istinite i objektivne, sud je utvrdio da su se Š. D. i tužena upoznali putem društvenih mreža, da su jedno vrijeme zajedno živjeli u B., u kući Š. D. i da je tužena željela da oni trajno odu da žive u A., ali pošto je Š. D. imao isključivu želju da živi u BiH, poslije dugogodišnjeg rada i života u Nj., tužena ga je napustila krajem 2018.godine i otišla u A., da je tužena 04.11.2019.godina uložila podnesak kojim je dostavila adresu na kojoj boravi (T., ...), do tada (04.11.2019.g.) nije kontaktirala Š. D., kao ni do njegove smrti te da je Š. D. obzirom na svoje loše zdravstveno stanje bio prinuđen da angažuje za novac ženu koja će ga paziti i pomagati mu.

Zatim, u odgovoru na tužbu tužena u bitnom navodi da je uz saglasnost i podršku muža Š. D. krajem 2018.godine otišla sinu iz prvog braka u A., koji je obolio od raka, dalje navodi da je Š. D. težak bolesnik, te da se ona brinula o njemu, da se u BiH vratila krajem 2019.godine, da nije imala namjeru da napusti Š.D. što se može zaključiti iz toga što je ostavila u Š.D. kući lične stvari i lična dokumenta.

Navode iz odgovora na tužbu tužena nije dokazala, a i sami navodi su kontradiktorni. Tako tužena navodi da je otišla u A. kod sina iz prvog braka koji je bio bolestan, ne dostavljajući nijedan dokaz na te okolnosti (bolest sina), zatim da je u A. otišla uz punu podršku i saglasnost muža Š. D., a navodi da je on bio težak bolesnik i da se ona o njemu svakodnevno brinula i pomagala mu, pa se postavlja logično pitanje kako bi tako teško bolestan čovjek bio saglasan da ga supruga napusti, zatim tužena navodi da se u BiH vratila krajem 2019.godine, ali ne navodi gdje je boravila od tada pa do Š.D. smrti (19.06.2020.godine), a sa Š.D. nije bila i na kraju tužena navodi da je lična dokumenta ostavila kod Š.D. kuće, pa se postavlja pitanje kako je i sa kakvim dokumentima napustila BiH i otišla u A.

Iz svega navedenog sud izvodi zaključak da je ponašanje tužene bilo usmjereno na izbjegavanje učestvovanja u ovom postupku (izbjegavala neposredno da kontaktira sa sudom, kao i sa mužem Š. D.), posebno u periodu od kraja 2019.godine kada je došla u BiH (navela u odgovoru na tužbu), zatim nije boravila na adresi u T., a koju je u podnesku od 04.11.2019.godine dostavila sudu, a nije obavijestila sud da se više ne nalazi na toj adresi i da je promijenila adresu, a imala je zakonsku obavezu (član 104. stav 1. ZPP-a).

Pored ovoga, treba napomenuti da je stranka dužna dokazati činjenice na kojima zasniva svoj zahtjev (član 246. stav 1. ZPP-a), a Osnovni sud slobodnom ocjenom dokaza utvrđuje činjenice na osnovu kojih donosi odluke (član 246. stav 2. ZPP-a), te ako Osnovni sud na osnovu ocjene izvedenih dokaza ne može sa sigurnošću da utvrdi neku činjenicu, o postojanju te činjenice zaključuje primjenom pravila o teretu dokazivanja (član. 249 ZPP-a).

Iz izvedenih dokaza sud je utvrdio da su bračni odnosi Š. D. i tužene bili teško i trajno poremećeni, a što je dovelo do faktičkog prekida bračne zajednice odlaskom tužilje u A.

Vodeći računa o okolnostima slučaja, sud je na osnovu člana 255. stav. 1. PZ, kojim je propisano da o troškovima postupka u statusnim stvarima sud će odlučiti slobodno, vodeći računa o okolnostima i o ishodu postupka, odlučio da svaka parnična stranka snosi svoje troškove ovog postupka.

S U D I J A
Dragan Tomaš

PRAVNA POUKA:

Protiv ove presude može se izjaviti žalba Apelacionom sudu Brčko distrikta BiH, u roku od 30 dana od dana prijema prepisa presude. Žalba se predaje putem ovog suda u tri primjerka.